

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ

Ἡ κατάσταση τῶν συγχρόνων Ἀθηνῶν κρινομένη ὑπὸ τοῦ Ἀμλέτου. — Καὶ πάλιν Ἑλληνας καὶ Μῆδοι ἀλλὰ ἀναποδα. — Τὸ ποιητικώτατον βῆμα. — Πολιτισμὸς καὶ βαρβαρότης.

Ἡ κατάσταση τῆς πρωτεύουσας μας εἶνε ἐκ τῶν θεμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων τόσα πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ λέγονται καθεκάστην ἐπὶ ματαίῳ, ὥστε θὰ ὑπέθετέ τις ὅτι εἶνε δημοσιογραφικὸν κουρέλι ἀνάξιον νὰ τὸ σπικώσῃ κανένας ἀπὸ χάμω. Δυστυχῶς, ἂν καὶ αὐτὸ εἶνε ἀληθές, ἀφ' ἑτέρου ἡ κατάσταση αὐτὴ εἶνε καὶ ἐκ τῶν θεμάτων, διὰ τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν γαλλικὴν παροιμίαν *«Après avoir tout dit, tout reste à dire»*, δηλαδὴ μὲ δόλους λόγους ἀφοῦ ὁμιλήσῃς ἐπὶ δέκα χρόνια, ἡμπορεῖς ἀκόμη νὰ λιμάρῃς ἐπὶ ἄλλα πενήντα καὶ πάλι βλέπομεν. Οὕτως ἐφέτος λ.χ. ἡ περὶ ἧς ἡ κουβέντα ἀξιόγραφος κατάσταση περιῆλθεν εἰς τοιοῦτο σημεῖον, ὥστε θὰ πύχτο νὰ εἶχε κανεὶς εἰς τὴν διάθεσίν του ποταμούς μελάνης διὰ νὰ τοὺς χύσῃ εἰ δυνατόν, ὅχι μόνον εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως διὰ νὰ παρασύρουν εἰς τὰ σκοτεινὰ τῶν ρεύματα δόλους τοὺς ὑπαίτιους δι' αὐτήν. Δὲν ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐπισκεθῶ τὴν Ἀφρικὴν, ἀμφιδάλλω ὅμως ἂν κανὲν χωρίον τῶν Οὐτίτζιτζί, τῶν Οὐαρεμεζί, τῶν Οὐκουκουμιτζιμιτζί, τῶν Οὐλολουρουρουτιτζί, καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ποικιλιωνύμων καὶ ἀγριωνύμων λαῶν, οὓς ἀνεκάλυψεν ἐσχάτως εἰς τὸ βάθος τῆς μαύρης ἡπείρου ὁ σύγχρονος μέγας Ἀφρικανός, παρὶς τῇ τοιαύτῃ ἀπαισίᾳ ὅσιν ὅποιαν τῆς μαύρης Ἑλλάδος ἡ πρωτεύουσα. Σκόνῃ εἰς σύννεφα καὶ εἰς σήφωνας, οὓς οὐδέποτε ὠνευρεῖσθαι βέβαια ὅλα τὰ καραδάνια τῆς Σαχάρας, λειψυδρία ἱκανὴ νὰ κάμῃ νὰ λυσάξῃ καὶ αὐτὸν τὸν Παστέρ, παροχὴ ὁσάκις παρέχεται πρὸς πόσιν καὶ πλύσιν «ἀνθρώπων» ἀγνώστου καὶ ἀνωνύμου ὕγρου βρωμερωτέρου καὶ αὐτῆς τῆς βρώμας, μαχαιρώματα καὶ ἀλληλοσκοτωμοὶ ἀδιάκοποι ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, ἀναμμα φανὼν περιοδικώτερον τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀνὰ χεῖρας περιοδικοῦ, στίβη λυσσαλέων σκύλων περιερχομένων ἐλευθέρως καὶ δακνόντων πᾶν τὸ προστυχόν, ἀγέλαι λυσσώδεστέρων κανταδόρων μαινομένων φρικαλέως ἐν τῇ ἐρημίᾳ τῶν νυκτῶν (*per amica silentia lunae*, γλυκύτατε Βιργίλιε!), εἶνε τὰ ὀλιγώτερα ἐκ τῶν βαδάνων, εἰς ἃ θὰ ἐδλεπες σεαυτὸν ὑποβαλλόμενον ἐρχόμενος νὰ κατοικήσῃς εἰς Ἀθήνας, ὡ ἀγνότερε καὶ ἀθώοτερε βρέφος Τορκουμάδα! Δὲν ἐνθυμοῦμαι καλὰ καλὰ τί εἶδους πληγαὶ ἦσαν ἐκεῖναι, ἅς ὁ Θεὸς τῶν Ἑβραίων ἐπέβαλεν εἰς τοὺς Αἰγυπτίους, διότι ἐπαῖζαν Φαραῶ. Δὲν πιστεύω ὅμως ὅτι τὸ νὰ ρίψῃ ἀκρίδας ἢ νὰ βρέξῃ βατράχους καμμίαν ἡμέραν θὰ εἶνε πολὺ φρικωδέστερον ἀπὸ τὸ νὰ περιφέρεσαι τρεῖς καὶ τέσσαρας ὥρας κάθε βράδυ βγάζων τὴν τύφλαν σου εἰς τὰ σκοτεινὰ, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ὕστερα ἀπὸ ἄλλας τρεῖς—τέσσαρας θὰ βγῇ τὸ φεγγάρι διὰ νὰ φέξῃ τὸν δρόμον σου, ἢ ἀφοῦ σα-

πίσῃς ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπὸ τὴν ζέσθην καὶ τὴν ἐργασίαν νὰ ἐξυπνῇς ἀναμέσων τῆς νυκτὸς ἀπὸ μυκηθμοῦς σφαζομένων ἢ ἀσελγαινόντων βουβάλων, οἱ ὁποῖοι λέγονται εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡ πάντες οἱ Θεοὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Σαβωῶθ μέχρι τοῦ Παραμπαδαστοῦ, «ἐρωτικαὶ σερενάδαι» καὶ «τραγούδια»!!! Horror, horror, horror, ὅπως ἔλεγε καὶ ὁ κακομοῖρος ὁ Ἀμλέτος, ὁ ὁποῖος ἀγαποῦσε πολὺ νὰ ἐπαναλαμβάνῃ δύο καὶ τρεῖς φορές τὰς αὐτὰς λέξεις (Λέξεις, Λέξεις!)

✱

Ἦτον λουστρός καὶ ἦτον Πέρσης. Ἦτον νέος καὶ ἦτον Μεχμέτης. Ἐξήσκει τὸ ἐπάγγελμά του εὐσυνείδητα, καὶ εἶχε κερδίσῃ κάμποσα παραδάκια. Ἐκατοικοῦσεν εἰς μίαν αὐλὴν καὶ μέσα εἰς αὐτήν ἐκατοικοῦσε καὶ μία ραφτοποῦλα. Καὶ ὁ συμπατριώτης του Σααδὶ καὶ τοῦ Χαφίζ, τῶν ἐρωτικωτέρων ποιητῶν τῆς γῆς, οἱ ὁποῖοι σοὺ τὸ κάμουν καπὸτο, κύριε πατριάρχῃ τῆς ἐρωτικῆς ποιήσεως Πετράρχῃ, ἠγάπησε τὴν συμπατριώτισσάν τῆς Σαλφούς καὶ τῆς Ἡρίνης, μὲ ὅλον τὸ πῦρ ἀπογόνου τοῦ μεγάλου λάτρου τοῦ Πυρός καὶ τοῦ Ἥλιου, τοῦ ἀθανάτου Ζωροάστρου. Ἡ ραφτοποῦλα ἀνταπεκρίθη εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ λουστρου καὶ ὁ τίμιος λουστρός τῆς ἐπρότεινε τὸν γάμον. Ἡ ραφτοποῦλα τὸν ἐδέχθη, ἀλλ' ἐζήτησεν ὁ Μεχμέτης νὰ γίνῃ Γιώργης ἢ Δημήτρης καὶ τὰ παραδάκια κτῆμα ἢ σπιτί τοῦ ζεύγους. Ὁ μελαψὸς νυμφίος, φρονῶν φαίνεται μετὰ τοῦ Μπαμδὶλ ὅτι ὁ Ἑρως ἐγέννησεν ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ ἐπομένως εἶνε ἀνώτερος ὅλων αὐτῶν, τὰ ἐδέχθη καὶ τὰ δύο. Καὶ τὰ ἐλληνομνηδικὰ αὐτὰ εἰδύλλια, οἱ μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους Περσικοὶ αὐτοὶ γάμοι, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἠξεύρομεν τί ἄρα γε νὰ φρονῇ εἰς τὸ βάθος τῆς αἰωνιότητος του καὶ ὁ ἀξιότιμος Κυναίγειρος μὲ τὰ κομμένα του τὰ χέρια, ἐτελέσθησαν πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν εἰς Πειραιᾶ, ἐνὸς φαίνονται μᾶλλον ὡς διηγηματάκι τοῦ Κοπλέ. Εὐγε λουστρε, εὐγε Πέρσα, εὐγε Μεχμέτα, εὐγε ἀνθρώπε!

✱

Ἐβαπτίσθη καὶ τὸ νέον μας βασιλόπουλον. Εἰς τὸ Τατόι, μετὰ τῶν δροσερῶν πεύκων, ὑπὸ τὰ χλωρὰ φυλλώματα, μὲ τὴν πνοὴν τοῦ ζωογόνου τοῦ Πάρνηθος ἀέρος. Εἰς τὸ ἐξοχικὸν παλάτι, τὸ κρυπτόμενον ἐν τῷ μέσῳ τῶν δένδρων, τὸ κυκλοῦμενον ἀπὸ τοῦ δάσους τὴν μαγικὴν ἡρεμίαν καὶ γαλήνην, ὡς φωλεὰ ἐρώτων, ὡς μυστικὸν εὐτυχίας καταφύγιον. Μὲ τὸν ἥλιον ἀνατέλλοντα λαμπρόν, παμφαῖ ἀπὸ τοῦ ἀπέναντ' Ὑμηττοῦ, καὶ τὴν Ἀττικὴν ἐκτεινομένην κάτω ὡς ἡδυπαθὴ νύμφην εἰς λαγκάδια καὶ βουνὰ καὶ κοιλάδας καὶ ριζὰ καὶ ξέφωτα, ὅπως λέγει καὶ ὁ Μαρκοῦς, καὶ τὴν θάλασσαν μαρμαίρουσαν ἐκεῖ πέραν ἐν θεσπεσίᾳ ἀνταυγείᾳ, καὶ τὴν Ἀκρόπολιν μόλις διακρινομένην, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντος, μακράν, ὡς αἰθερίαν ὀπτασίαν, καὶ τὴν αἶγλην τοῦ ἐλληνικοῦ οὐρανοῦ πλημμυροῦσαν πανταχόθεν. Βαπτισθὲν ὅχι μόνον εἰς τὸ νερόν τῆς κολυμβήθρας του, ἀλλὰ καὶ εἰς τῆς ἡμέρας τὸ ἄπλετον φέγγος καὶ

εἰς τὴν δρόσον τὴν γλυκεῖαν τῆς αὐγῆς καὶ εἰς τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων καὶ εἰς τὰ θαυμάσια χρώματα τῆς φύσεως καὶ εἰς τῆς γῆς μας τὸ ἀνέκφραστον κάλλος. Μὲ τὸ βέλσοςμα πλανωμένης ἐντὸς τῶν συσκιῶν δρυμῶν ἀγελάδος καὶ τὸ μακρυσμένον τραγοῦδι ἀνδονιοῦ. Μὲ τοὺς χωρικοὺς τῶν πέριξ χωρίων, συρρεῦσαντας μὲ τὰ γραφικὰ φορέματά των, μὲ τῆς ἐμπορφαῖς χωριατοπούλαις ντυμέναις τὰ γιορτιάτικα αὐτῶν, ὅπως εἰς καμμίαν σκηνὴν τοῦ Θεοκρίτου ἢ ἑορτὴν ἐκλογῆς τοῦ Βιργιλίου, αἱ ὁποῖαι τίποτε δὲν ἔχουν κοινόν, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, μὲ τὰς μελλούσας «ἐκλογάς». Καὶ τὸ γεῦμα ἐπειτα, ἀγροτικώτατον, μέσα εἰς τὰ χόρτα, μὲ ταπέτο πολὺ τιμὸν τὴν χλόην, ἐκεῖ εἰς τὸ ὑπαίθριον, ἐντὸς τῶν κλάδων, καθὼς εἰς λημέρι ἢ εἰς στάνην. Καὶ δὲν ἠξεύρω διατί, τὸ βάπτισμα αὐτὸ, ὑπὸ τοὺς ὄρους αὐτοὺς, μὲ συγκινεῖ πολὺ πλείοτερον, μοῦ φαίνεται πολὺ ἀνθρωπινώτερον καὶ πολὺ ἐθνικώτερον καὶ πολὺ ἐλληνικώτερον, καὶ μοῦ γεννᾷ ἐλπίδας καὶ ὄνειρα περισσότερα, καὶ μοῦ παρίσταται προάγγελος καὶ οἰωνὸς μέλλοντος πολὺ ἀληθεστέρου, φυσικωτέρου, λογικωτέρου καὶ εὐκταιοτέρου, παρὰ ἂν ἐγίνετο εἰς τὸ βάθος καμμιάς βυζαντινῆς ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν βαρεῖαν τῶν τέμπλων καὶ τῶν τρούλλων σκιάν, ὑπὸ τὸν μαῦρον τῶν κηρίων καπνόν, ἐν ἡμίφωτι πενθίμῳ, μὲ βλοσυρῶς προσδύλοντας ἀγίους καὶ ἀγαθαγγελικὰς προρρήσεις πληρούσας τὸν ἀέρα μετὰ τῶν ψαλμῶν...

✱

Ἀδικώτερον πρᾶγμα ἀπὸ τὴν τελευταίως γινομένην κατὰ τοῦ συμβουλίου τοῦ σιδηροδρόμου ἐπιθεσιν, διότι σκέπτεται νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὸ Φάληρον τὸ γκάτζ, δὲν γνωρίζω εἰς τὸν κόσμον. Οἱ διενεργοῦντες ταύτην ἐπρεπε νὰ ἠξεύρουν ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ ἐκ τῆς συγχρόνου ζωῆς ἀποδεικνύεται καθημερινῶς πασιφανέστατα ὅτι τὰ ὄρια τοῦ ἀκροτάτου πολιτισμοῦ συμπίπτουν μὲ τὴν βαρβαρότητα. Ὅταν γίνῃς τέλειος πολιτισμένος, ἐξάπαντος ἀμεσος συνέπεια εἶνε τὸ νὰ ξαναγίνῃς βάρβαρος. Εἶνε ὑπερβέβαιον ὅτι οἱ ραφφινᾶτοι ἀνεπτυγμένοι, μορφωμένοι, προωδευμένοι, ἐξανθρωπισμένοι ἄνθρωποι δὲν ἀρέσκονται πλέον ἢ εἰς ἡδονάς, ἀπολαύσεις, σκέψεις, πράξεις κτηνωδῶν καὶ ἀγρίων λαῶν. Διὰ τοὺς ἐξαντλήσαντας καὶ τὴν ἐσχάτην σταγόνα τῆς κύλικος τοῦ πολιτισμοῦ, ἢ πρωτογενῆς κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται, μορφοῦσα ἀνέκφραστα θέλγητρα. Μίαν φορὰν εἰς τὸ Παρίσι ἐπρόκειτο νὰ ἐκδοθῇ μία ἐφημερίς μὲ τίτλον «Ὁ Βάρβαρος, ὄργανον τῶν ραφφινάτων». Ἡ ἀρχαία Ρώμη, ἡ ἀρχαία Καρχηδὼν, αἱ Ἀθῆναι, τὸ Βυζάντιον, ὅλος ὁ νεώτερος βίος εἶνε ἐδῶ, διὰ νὰ τ' ἀποδείξουν αὐτὰ. Φυσικώτατον ἐπομένως ἂν οἱ κύριοι τοῦ σιδηροδρόμου, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἄγαν πολιτισμένοι ἄνθρωποι, ὁρέγονται νὰ ξαναῖδουν τὸ Φάληρον ἀφωτιστόν καὶ ἄξενον ἐρημίαν, ἀπρόδοτον καὶ στυγερὰν ζουλου-λανδικὴν ἀκτὴν.

Καιροσκόπος